

PROGRAM RADA UDRUGE ZELENA ISTRA ZA 2024. GODINU

U sastavljanju Programa rada sudjelovali su članovi i članice Upravnog odbora i zaposlenici Zelene Istre. Aktivnosti predložene Programom daju se na odlučivanje na Skupštini udruge 21.12.2023. Članovi i članice Upravnog odbora te zaposlenici svjesni su da se, s obzirom na mnoge *ad hoc* inicijative udruge te na neizvjesnost povezanu s ratnim zbivanjima u Ukrajini i na Bliskom istoku, neke od planiranih aktivnosti potencijalno neće ostvariti, kao i da će se ukazati potreba za angažmanom na nekim programom nespecificiranim aktivnostima.

Uvod

Zelena Istra nastavit će biti jedna od vodećih okolišnih organizacija u zemlji u artikuliranju okolišnih tema koje nastoji stavljati ili održavati na dnevnom redu politike. Svoje zagovaračke aktivnosti usmjeravamo prema tijelima državne, regionalne i gradske uprave, a na tim temama gradimo partnerstva i mreže organizacija civilnog društva kako bismo maksimalizirali učinak (sve navedene programe ostvarujemo u partnerstvu). Svi se naši programi oslanjaju na sektorske strategije i akcijske planove te ćemo i u 2024. godini provoditi naše programe:

Otporne zajednice i klimatske promjene

Koliko je ovaj program relevantan u društvu govore i brojna istraživanja u Hrvatskoj koja ukazuju na to da klimatske promjene postaju dio životnog iskustva sve većeg broja ljudi i u Hrvatskoj s obzirom na to da istraživanja pokazuju da je gotovo jedna trećina ispitanika odgovorila kako je unazad godinu dana u vlastitom susjedstvu bila jako pogođena ekstremnim vremenskim pojavama, kao što su oluje, toplinski valovi, suše, poplave, i slično. Sve ukazuje na hitnost poduzimanja sistemskih promjena za ublažavanje i prilagodbu na klimatske promjene. Pritom je važno da se na lokalnoj razini osmisle, financiraju i primjene mjere koje će smanjiti pogubni utjecaj klimatskih promjena. **Doprinos tome dat će i Zelena Istra svojim programom koji će i u 2024. godini uključiti informiranje, edukaciju i osmišljavanje i primjenu inovativnih rješenja za održivi razvoj u lokalnoj zajednici.** Osiguravamo održivost naših inovativnih rješenja koja u praksi karakteriziraju otporne lokalne zajednice, Radione Re-Geppetto i Društvenog vrta te potičemo nove. Jedan od aspekata održivosti otpornih zajednica je i društvena uključivost kojoj posvećujemo sve više pozornosti.

I na međunarodnoj razini planiramo umrežavanja i razmjenu iskustva, te ćemo u prvih 6 mjeseci 2024. godine biti koordinatori klimatske mreže zemalja Jugoistočne Europe - Climate Bridges u sklopu istoimenog projekta. Osim toga nastavit ćemo realizaciju inovativnih edukacija za mlade kroz igirifikaciju kroz projekt Save&Game te drugih aktivnosti.

Održivo gospodarenje otpadom

Realizacija ovog programa doprinosi rješavanju velikog problema u okolišu RH. I u 2024. godini planiramo provoditi edukaciju različitih ciljnih skupina, organizirati tribine i okrugle stolove, raditi s građanima, zagovarati promjene u sustavu. **Zagovaramo promjene javnih politika na regionalnoj nacionalnoj i međunaodnoj razini promicanjem pozitivne prakse EU-a o politikama kako bi i naši gradovi stvarali manje otpada.** Organiziramo javne akcije poput sajмова razmjene, provodimo edukativne radionice, pokrećemo peticije. Povezujemo cirkularnu ekonomiju, umjetnost i aktivizam! Veliki uspjeh postizemo javnim akcijama, radionicama vještina odnosno u kontaktu i suradnji s građanima poput sajмова razmjene (TiDam-TiDaš). Takve aktivnosti daju mogućnost posjetiteljima da daju vlastiti doprino promjeni obrazaca ponašanja i doprinesu drugačijem postupanju s otpadom.

Posebno ističemo i projekt "Communities Go Circular". Projekt je posebnog značaja jer se njime bogata ekspertiza ZI vezana za održivo gospodarenje otpadom, proizašla iz dugogodišnjeg djelovanja na, prije svega, lokalnoj i regionalnoj te nacionalnoj razini, još jednom (nakon nagrade u okviru EWWR-a koju smo dobili 2022.) pozicionira na kartu EU. Time se otvaraju nove mogućnosti za ZI, odnosno prijavu većeg broja trajnijih projekata te za čvršće pozicioniranje na europskoj razini (primjerice, ulazak u mrežu Zero waste Europe, odnosno uključivanje u europske tokove) vezano za područje smanjenja nastanka otpada. Očekuju se pozitivan utjecaj na održivost trajnog projekta Radione i popravljaoice Re-Geppetto te veće mogućnosti za snažniji društveni utjecaj, npr. uspješnije zagovaranje ZI na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini (primjerice, za pokretanjem re-use centara, izgradnju kompostana, zagovaranja "prava na popravak", zagovaranja da se JLS uključe u inicijativu Zero Waste gradova uz podršku partnera koji mogu predstaviti primjere dobre prakse iz vlastitih zemalja).

Bit ćemo aktivni i u sudjelovanju u radnim skupinama, mrežama, zagovaračkim aktivnostima, pratit ćemo kreiranje i provedbu javnih politika vezanih uz gospodarenje otpadom i kružnu ekonomiju.

Dobro upravljanje i sudjelovanje građana

I u 2024. ćemo promicati otvorenu i transparentnu vlast koja djeluje u javnom interesu, uključujući građane u postupke donošenja odluka. U sklopu ovog programa bavimo se nadzorom nad primjenom prava koja proizlaze iz Aarhuške konvencije - pravo pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u donošenju odluka u pitanjima zaštite okoliša i pristupa pravosuđu.

U sklopu ovog programa u 2024. godini pružat ćemo informacije i podršku inicijativama građana koje se formiraju oko lokalnih, najčešće prostornih problema, organizirat ćemo javne akcije i kampanje, koje daju najveću vidljivost udruzi, kako lokalno tako i nacionalno. Osim inicijativama građana, podršku pružamo i organizacijama civilnog društva i inicijator smo formaliziranja njihove suradnje i umrežavanja.

Nudit ćemo informacije i savjetovanje građanima, inicijativama i udrugama u slučajevima specifičnih postupaka procjene utjecaja na okoliš-. Radit ćemo i dalje na edukaciji udruga civilnog društva o modelima suradnje i samoorganiziranja kao pretpostavci za ostvarivanje partnerstva s javnim sektorom. Javno-civilno partnerstvo u upravljanju javnim dobrima novina je u Hrvatskoj, a Zelena Istra je na tom području ostvarila rezultate koji služe kao primjer i katalizator i ostalim organizacijama civilnog društva. Radit ćemo na povezivanju organizacija na žarištima prostornih problema, transferu najboljih praksi i stručnih znanja o zagovaračkom djelovanju, podupirati lokalno javno djelovanje vezano za prostorne probleme, davati nacionalnu vidljivosti lokalnim problemima. Nastavit ćemo poticati i aktivno sudjelovati u radu društveno-inovativnih praksi temeljenih na javno-civilnom modelu upravljanja (Koordinacija DC Rojc, Civilni nadzor nad ŽCGO „Kaštijun“, Radiona Re-Geppetto, Društveni vrt) te predlagati i pružati podršku novim modelima i praksama (participativno planiranje Povjerenstva za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju Grada Pule).

Organizacijski razvoj

Udruga Zelena Istra je u stabilnom periodu, raste joj vidljivost, financijski trenutno nije u krizi, iako je svjesna nepovoljnog društvenog okruženja za rad organizacija civilnog društva. Uspješno se nosimo sa izazovima kao što je inflacija, sukobima i ratovima u okruženju, post covidom i izazovima vlastitog organizacijskog preustroja. I u 2024. nastojat ćemo biti glas građana Istarske županije, Hrvatske, ali i Europe u zaštiti okoliša i promicanju okolišne demokracije.

Zelena Istra ima stabilan, uigran i kompetentan tim od 7 (sedam) zaposlenica/ka. 5 članova tima su već dugo zaposleni u organizaciji te je prosjek radnog staža u Zelenoj Istri čak 12 godina! Dva radna mjesta su nova i spadaju u razvojna radna mjesta te su dio našeg strateškog plana i velik nam je izazov održati sva radna mjesta koja su neophodna za rast i razvoj naše organizacije. Tim je skladan, nadopunjavajući, atmosfera poticajna i podržavajuća. I nova i postojeća radna mjesta

imaju velik razvojni i stabilizacijski potencijal. Organizacijski razvoj temeljimo na postojećim kapacitetima – zaposlenim osobama, koje moramo stimulirati za ostanak u udruzi. Budući da se radi o poslu visoke razine stresa zbog učestalih konfrontacija kod zagovaračkih aktivnosti, u kojem financijska nesigurnost teret izaziva stres i zbog obiteljskih obaveza, nemogućnost formalnog napredovanja ili daljnjeg školovanja predstavljaju otežavajuću okolnost za regrutiranje kvalitetnih stručnih osoba, nužno je postojeće djelatnike motivirati na ostanak poboljšanjem uvjeta rada i dostizanjem, s vremenom, razine prosječne hrvatske plaće za sve zaposlene osobe. Premda trogodišnji plan razvoja organizacije postoji, njegova realizacija u najvećoj mjeri ovisi o uspješnosti aplikacije projekata na razne natječeaje.

Tim ima dugogodišnje iskustvo u prijavi i provedbi projekata, u komunikaciji s brojnim dionicima u lokalnoj zajednici, veliko iskustvo u podršci građanskim inicijativama. Razvili su kompetencije za različita okolišna pitanja, iskustvo u administrativnom vođenju EU projekata. Kroz godine su se članovi tima educirali u brojnim područjima. Razvili su brojne vještine, od komunikacije s medijima do pisanja tekstova i uređivanja brojnih edukativnih materijala. Imaju iskustvo u različitim edukativnim metodama. Svojim kontinuitetom doprinose stabilnom razvoju udruge.

Tim posjeduje iskustvo i znanje u različitim područjima, od demokratizacije i dobrog upravljanja, okolišne demokracije, zaštite prirode i okoliša, gospodarenja otpada. Iskustvo u pružanju pomoći građanima u rješavanju okolišnih problema. Znanje u pisanju i upravljanju projektima i u svim aspektima administracije projekata. Iskustvo u razvoju edukativnih programa, u jačanju kapaciteta i razvoju zajednice te u području razvojnih tema s naglaskom na dobro upravljanje. Iskustvo u javnom komuniciranju i radu na društvenim mrežama.

U 2024. nastavit ćemo raditi na ostvarenju ciljeva sva 3 dugoročna programa udruge i osnaživanju članstva i organizacijskog razvoja.

P1. OTPORNE ZAJEDNICE I KLIMATSKE PROMJENE

Ciljevi:

Pokretanje inovativnih praksi s ciljem stvaranja otporne zajednice; povećavanje vlastite kompetencije i kapacitete za odgovore na poruke koju nam šalju klimatske promjene; informiranje, edukacija i stručna ekspertiza o sprečavanju i prilagodbi klimatskim promjenama; sticanje znanja i vještina vezanih za odgovore na klimatske promjene, edukacijama i uključivanjem te povezivanjem s kompetentnim stručnjacima poput Znanstvenici za klimu Hrvatske; daljnje razvijanje društvenog i urbanih vrtova.

PROJEKTI:

Projekt: Climate Bridges - Strengthening Climate Protection Through Cooperation

Natječaj: European Climate Initiative - EUKI-Call 2020 (070_10_20)

Donator: Njemačko Ministarstvo zaštite okoliša, prirode i nuklearne sigurnosti

Nositelj: CIPRA International Lab GmbH Austria ,

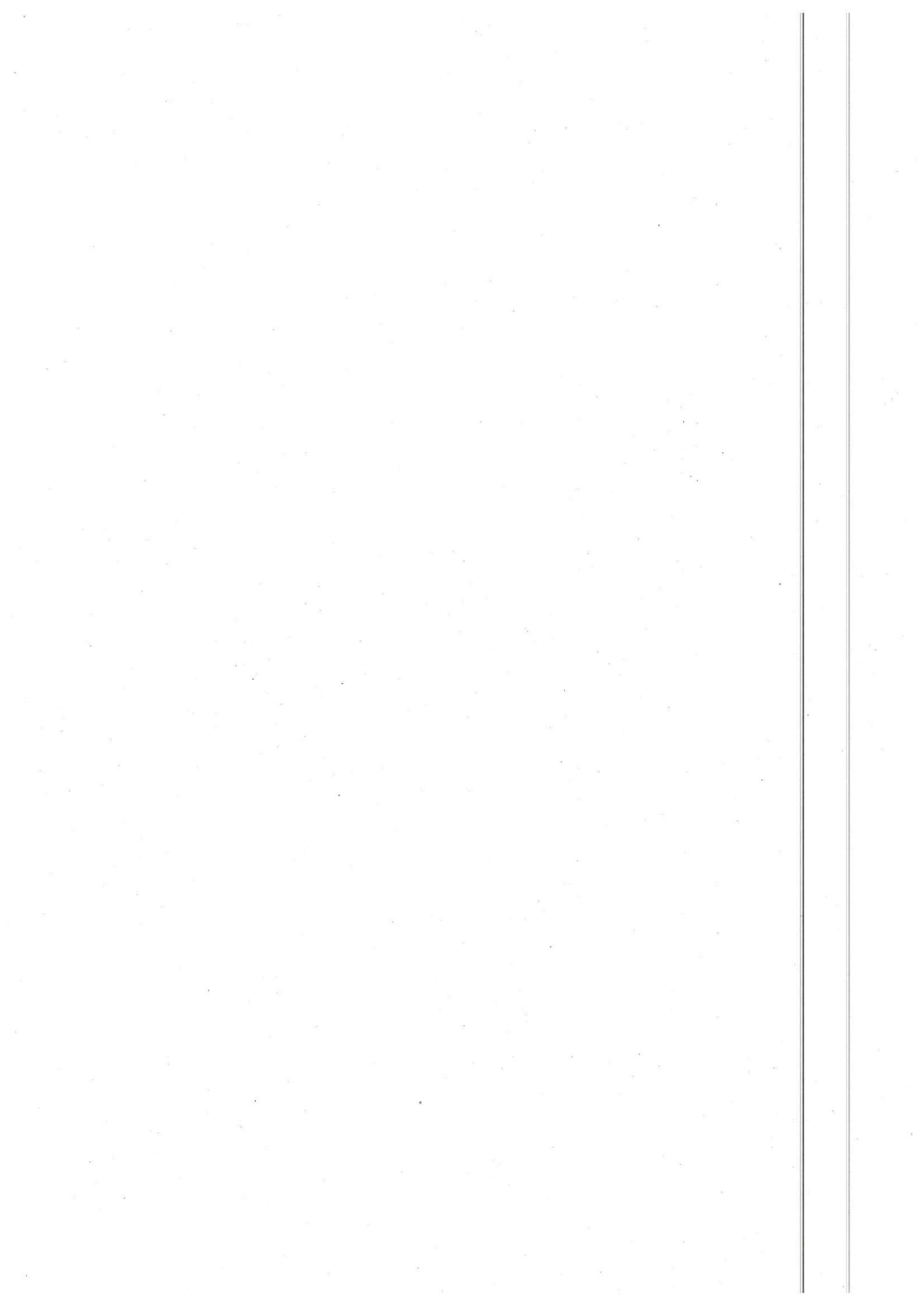
Partneri: Zelena Istra, Urban Research Institute (Albanija), CENER21 (BiH)

Iznos: 104.566,00 EUR

Trajanje projekta: 30 mjeseci

Status: provedba u tijeku

Aktivnosti: Projekt počeo 01.09.2021. i traje do 28.02.2024. Projekt „Klimatski mostovi” jačaju zaštitu klime u dinarskim zemljama zapadnog Balkana uspostavom platforme za umrežavanje. Platforma podupire provedbu Zelene agende za zapadni Balkan na regionalnoj i lokalnoj razini. Uključuje širok raspon dionika, potiče razmjenu i raspravu, prvenstveno među organizacijama civilnog društva i drugim vladinim tijelima. Tome doprinose i iskustva stečena iz sličnih procesa u Alpama, kao što su Alpsko partnerstvo za lokalnu klimatsku politiku ili Alpski odbor za klimu. Ovaj

projekt dio je Europske klimatske inicijative (EUKI) njemačkog Saveznog ministarstva za okoliš, očuvanje prirode i nuklearnu sigurnost (BMU).

U 2024. sudjelovat ćemo u organizaciji 2 online događanja u siječnju: 23. siječnja: Radionica o klimatskim politikama na području Jugoistočne Europe; 24. siječnja: prvi sastanak mreže "Climate Bridges". Također ćemo organizirati online radionicu za predstavnike pilot regije - Grada Pule na temu održive urbane mobilnosti. Projekt završava krajem veljače 2024. nakon čega slijedi period izvještavanja. Rok za podnošenje završnog izvještaja je travanj 2024.

Trajni projekt: Društveni vrt Gregovica

Udruga Zelena Istra, zajedno s partnerima Gimnazijom Pula, Društvom osoba s tjelesnim invaliditetom južne Istre, Školom za odgoj i obrazovanje - Pula, Udrugom za autizam Istra i Studentskom udrugom Pula dobila je od Grada Pule na upravljanje Društveni vrt na Gregovici na razdoblje od dvije godine. Društveni vrt dio je Urbanih vrtova Gregovica, nalazi se na području Mjesnog odbora Gregovica i ima površinu oko 1500 m². Pri Zelenoj Istri pokrenuta je Grupa za urbane vrtove koja okuplja volontere-članove. Imamo 4 Koordinatorice vrta koje dežuraju u vrtu tri puta tjedno.

Aktivnosti: Tijekom 2024. i dalje ćemo nastaviti s održavanjem Društvenog vrta te uzgojem i održavanjem različitih vrsta povrtnih i voćnih kultura i trajnica. Također ćemo organizirati druženja i edukacije o permakulturnom/ekološkom/organskom uzgoju hrane i inkluziju te promociju i praksu zdravog i samoodrživog načina života te jačanja zajednice. U planu je osmišljavanje i prijava projektnih ideja vezanih uz temu urbanih vrtova, inkluzije i sličnih tema.

Narrative Video Game for Climate Participation

Natječaj: ERASMUS+

Prijavitelj: Europsky Dialog, Slovačka

Partneri: Yuzu Pulse, Francuska; Logopsycom, Belgija

Iznos: 60,000 € (dio za Zelenu Istru: 9.860,00 €)

Status: očekujemo rezultate početkom 2024.

Aktivnosti: Projekt ima za cilj potaknuti angažman mladih kroz inovativan pristup učenju, stvaranjem narativne video igre koja će poučavati o klimatskim promjenama. Kroz jednostavnu, ali privlačnu igru, projektom se želi uključiti mlade u samu priču igre, osiguravajući pritom pristupačnost za učenike s poteškoćama u učenju. Također, planira se povezati obrazovne koncepte u igri s europskim obrazovnim programima te pružiti nastavnicima pedagoški vodič i podršku za integraciju igre u školski program. Ova narativna video igra ne samo da pruža edukativno iskustvo, već i potiče razvoj kritičkog razmišljanja i svijesti o ekološkoj odgovornosti među mladima.

Projekt: TranCIRCLE – transition to a sustainable (green/circular) economy through transnational cooperation

Natječaj: EUKI - 8th Call for Project Proposals

Donator: German Federal Ministry for Economic Affairs and Climate Action (BMWK)

Nositelj: CENER 21 Center for Energy, Environment and Resources (BiH)

Partneri: Zelena Istra, URI, CIPRA International, Center for Climate Change

Status: još uvijek neizvjesno ponovno otvaranje natječaja od strane donatora

Aktivnosti: Ciljevi projekta su: poboljšati provedbu regionalnih politika i mjera koje olakšavaju prijelaz na kružno gospodarstvo, što će dodatno pridonijeti klimatskoj neutralnosti i ekološki prihvatljivom ekonomskom razvoju u cijeloj regiji jugoistočne Europe. Jačanje kompetencija i kapaciteta ključnih dionika za donošenje informiranih odluka o promicanju prijelaza na zeleno i kružno gospodarstvo u pilot regijama. Rad na dokumentima koji će doprinijeti prelasku na zeleno i kružno gospodarstvo. Osvješčivanje, umrežavanje i razmjena znanja među dionicima za preuzimanje i širenje kružnih i zelenih praksi.

Radio emisija „Eko-Rojc”

Na Radio Rojcu (radio zajednice) u suradnji sa Savezom udruga Rojca, Zelena Istra će i u 2024. godini koproducirati emisiju „Eko Rojc“, u sklopu koje informiramo i educiramo građane o temama zaštite okoliša, prirode, klimatskim promjenama, društvenoj pravdi, demokratizaciji i sl. Osim toga ugošćujemo relevantne aktere iz civilnog i znanstvenog sektora na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Termin emisije je svakog ponedjeljka od 12:15 sati.

P2. ODRŽIVO GOSPODARENJE OTPADOM

Ciljevi: Promicati odgovorno postupanje s otpadom, smanjenje nastanka otpada i poštivanje hijerarhije gospodarenja otpadom. U suradnji s JLRS i komunalnim poduzećima provoditi kampanje osvješćivanja i edukacije.

Planirane gospodarske aktivnosti s JLS na području edukacije o postupanju s otpadom: Zelena Istra ostaje otvorena za pružanje ove vrste usluga i drugim JLS ukoliko se za to ukaže mogućnost. Javnost ćemo informirati i educirati putem konferencija za novinare i priopćenje te putem društvenih mreža i internetske stranice. Odazivat ćemo se na pozive za sudjelovanje u radijskim i televizijskim emisijama kao i svih prethodnih godina, budući da je interes medija za ova pitanja velik. Upozoravat ćemo na negativne tendencije i prakse u gospodarenju otpadom u Istarskoj županiji i predlagati bolja rješenja. Posebno ćemo se zalagati za javni nadzor nad komunalnim poduzećima koja se bave otpadom. U 2024. godini planiramo nastaviti suradnju s komunalnim poduzećem Herculanea Pula u vezi provedbe edukacija za građane, održivosti Radione Re-Geppetto te organizacije prvog re-use festivala u Rojcu. S Komunalnim poduzećem 6. maj također planiramo nastaviti suradnju u vezi potencijalne provedbe informativno-edukativnih aktivnosti na području Bujštine.

PROJEKTI:

Projekt: Cirkularne zajednice (Communities Go Circular)
--

Natječaj: Citizens Equality Rights Values (CERV)

Donator: Europska unija

Nositelj: Zelena Istra

Partneri: Zelena Akcija, Ekologi Brez Meja, KNOF, Zero Waste Italy

Iznos: 192.935,00 EUR (dio za Zelenu Istru 52.860,00 EUR)

Trajanje projekta: 24 mjeseca

Status: provedba projekta u tijeku

Aktivnosti: Projekt dobio potporu donatora i započeo s provedbom 01.11.2022. i traje do 31.10.2024.

U 2024. godini Zelena Istra će:

- provesti 3 radionice s građanima na reuse/repair teme u Radioni Re-Geppetto (u siječnju, ožujku i travnju 2024.);
- u suradnji s partnerima ZI će izraditi Smjernice za pokretanje projekata ponovne uporabe u zajednici (do kraja projekta);
- u suradnji s partnerskom organizacijom KNOF organizirati seminar za OCD-ove na temu inkluzije u repair/reuse projektima u zajednici (kolovoz 2024.);
- organizirati finalnu konferenciju projekta u Puli (rujan 2024.)
- u suradnji s partnerskom organizacijom KNOF organizirati mobilnu izložbu "Ekodizajn"
- provesti online kampanju osvješćivanja javnosti o temama reuse i repair, kružnog gospodarstva i klimatskih promjena

Zelena Istra će kontinuirano upravljati projektom i voditi projektne sastanke.

Projekt završava 31.10.2024. nakon čega slijedi period izvještavanja. Rok za podnošenje završnog izvještaja je 30.12. 2024

Trajni projekt: Popravljaona „Radiona Re-Geppetto ” u DC Rojc

Radiona je opremljen prostor u kojem građani mogu besplatno popraviti predmete i uređaje po „uradi sam“ principu. Obnovljena je i opremljena u sklopu projekta R.O.J.C. U 2024. godini planiramo nastaviti provoditi volonterske programe i edukativne aktivnosti, prvenstveno putem projekta “Cirkularne zajednice”. Međutim, važno je osigurati održivost radione putem novih natječaja i nakon završetka projekta u listopadu 2024. Voditelj radione nastavit će biti zaposlen u Zelenoj Istri na pola radnog vremena na određeno vrijeme.

U 2024. godini očekujemo nastavak suradnje s komunalnim poduzećem Herculanea te je poslana ponuda za provedbu niza radionica vještina za građane, novih upcycle aktivnosti, kao i organizaciju dvodnevnog Re-use festivala u Rojcu te posjeta i edukacija pulskih škola i vrtića. Ponuda je poslana. Uspostavili smo suradnju i sa slovenskom tvrtkom Focus te postoji mogućnost prijenosa dobre prakse “knjižnice alata” na našu Radionu kao i mogućnost suradnje u području edukacije (video materijali i priručnici).

P3. DOBRO UPRAVLJANJE I SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Ciljevi:

Osnažiti participativnu demokraciju i građanski aktivizam u okolišnim pitanjima i nastaviti biti watchdog organizacija

Upravljanje javnim dobrima:

Izgradnja i razvijanje potencijala za društvenu promjenu; zastupanje javnog interesa; zalaganje za upravljanje resursima koje služi socijalnom i ekonomskom razvoju države; osnaživanje građana kao mehanizma unapređivanja demokracije; institucionalne promjene; sprječavanje privatizacije javnih dobara i usluga. Osvješćivanje lokalne i nacionalne javnost o elementima dobrog javnog upravljanja te o njegovim demokratskim, društvenim i okolišnim pretpostavkama; unapređenje znanje aktivista i javnosti zainteresirane za zaštitu javnih dobara o načinu unapređenja upravljanja javnim dobrima; promicanje participativnih modela odlučivanja i upravljanja javnim dobrima; osnaživanje vidljivost i djelovanje na opisanim područjima povezivanjem aktera na nacionalnoj razini; uključivanje u kampanje, akcije, slučajeve koji omogućavaju primjenu načela koja se zagovaraju u praksi (kreiranje primjera pozitivne prakse); praćenje i ukazivanje na negativne procese i pojave.

Okolišna demokracija:

Promicanje prava na informiranje i sudjelovanje u odlučivanju u pitanjima okoliša kao jednim od temeljnih prava demokratskih društava, te kada su ta prava narušena aktiviranje prava na pristup pravosuđu; Praćenje i unapređenje provedbe Konvencije o pravu na pristup informacijama, prava na sudjelovanje javnosti u okolišnim pitanjima i prava na pristup pravosuđu - Aarhuške konvencije; unapređenje primjene principa Aarhuške konvencije; mentorstvo organizacijama i građanskim inicijativama.

PROJEKTI:

Servis Zeleni telefon

Osnovni ciljevi: Unapređenje infrastrukture koja omogućava građanima da daju svoj doprinos zaštiti okoliša; uključivanje građana u praćenje provedbe okolišnog zakonodavstva; promicanje koncepta aktivnog građanstva; povećanje razine svijesti i edukacija o važnosti zaštite okoliša; detektiranje problema u okolišu i predstavljanje nadležnim institucijama i široj javnosti; osnaživanje i jačanje suradnje svih aktera u društvu s ciljem zaštite prirode i okoliša; ostvarenje doprinosa razvoju građanske svijesti, aktivizma, demokratizacije, vladavine prava Pružiti pomoć, savjetovati i informirati građane u rješavanju problema u okolišu i prirodi; jačati suradnju svih dionika u

rješavanju problema u okolišu; facilitirati dijalog između građana i javnih tijela s ciljem rješavanja problema u okolišu i poticati sudjelovanje javnosti u odlučivanju u okolišu; povećati broj osoba i šire javnosti zainteresiranih za sudjelovanje u rješavanju problema u okolišu.

Tijekom 2023. je do 30. studenog 2023. zaprimljeno 179 prijava građana. Uobičajeni godišnji broj poziva je uvijek bio oko 200. Najviše prijava je bilo u kategoriji otpada, zatim u kategoriji gradnje, zelenila pa zraka. Tijekom 2024. program Zelenog telefona ćemo sukladno kapacitetima i prilikama prijaviti za financiranje nekim jedinicama lokalne samouprave koje bi mogle shvatiti važnost financiranja tog servisa koji ZI građanima besplatno nudi od 1997. godine i kojim se potiče njihov angažman i edukacija u pitanjima okoliša. Servis Zelenog telefona i u 2024. bit će dostupan građanima svaki radni dan od 8 do 16. O svim pozivima se vodi evidencija, koja ulazi u statistiku Mreže Zelenih telefona Hrvatske, čiji je Zelena Istra član.

Civic Space Preservation and Restoration

Natječaj: Citizens Equality Rights Values (CERV)

Nositelj projekta: Zelena akcija

Partneri: Zelena Istra, GLOBAL 2000

Iznos: 258.309,34 € (dio za Zelenu Istru: 46.299,11 €)

Status: očekuje se početak provedbe u veljači 2024.

Aktivnosti: U sklopu projekta radit ćemo na osnaživanju organizacija civilnog društva budući da je civilno društvo u EU pod sve većim pritiskom. Poticat ćemo zaštitu i promicanje vrijednosti EU-a, posebno u vezi sa smanjenjem građanskog prostora i temeljnim pravima aktivista s fokusom na okoliš (primejrice sve češće slapp tužbe), kroz transnacionalnu suradnju i razmjenu znanja i vještina. Ciljane skupine su ekološke organizacije civilnog društva, šira javnost i donositelji odluka. Cilj nam je uključiti se i ponuditi OCD-ima alate za odgovore na izazove i omogućiti im vođenje nacionalnih kampanja za jačanje civilnog društva u HR i AUS, što je presudno za razvijene demokracije utemeljene na vrijednostima.

Zagovaračka akcija: Građani za Grad - sudioničko kreiranje Povjerenstva za OSI/DTUR

Grada Pule (radni naslov)

Natječaj: Javni poziv za obranu europskih vrijednosti

Donator: Impact4values (CERV subgranting)

Nositelj: Zelena Istra

Partneri: nisu potrebni

Status: prijava planirana za početak siječnja 2024.

Aktivnosti: Prijava akcije s ciljem provedbe sudioničkog procesa uspostave Povjerenstva za OSI/DTUR Grada Pule, tj. pravovremenog angažmana lokalne zajednice grada Pule u svrhu kreiranja temeljnog *policy* okvira za rad Povjerenstva za OSI/DTUR Grada Pule u sklopu širokog participativnog procesa: kriterija za natječaj za članove/ice Povjerenstva, sadržaja Poslovnika Povjerenstva. Za akciju je dobivena podrška Grada Pule u smislu da podržavaju provedbu planiranih aktivnosti. Provedba: 02-07/24 te potom izvještavanje.

Izdvajamo "projekte" koji prožimaju sva 3 dugoročna programa udruge:

Organizacijska podrška udrugi

Natječaj: Poziv za organizacijske (institucionalne) podrške organizacijama civilnog društva

Donator: Fond za aktivno građanstvo u Hrvatskoj

Nositelj: Zelena Istra

Trajanje projekta: 20 mjeseci

Status: provedba projekta u tijeku

Iznos: 60.000,00 EUR

Aktivnosti: Projekt započeo s provedbom 01.09.2022. i traje do 30.04.2024. Ova vrsta podrške služi za financijsku i organizacijsku stabilnost udruge, a pokazatelji njene uspješnosti odnose se na uspješnost izvršenja Strateškog plana udruge 2021-2025.

Institucionalna podrška stabilizaciji i/ili razvoju udruga u području demokratizacije i društvenog razvoja

Natječaj: Natječaj za prijavu za ostvarivanje institucionalne podrške Nacionalne zaklade u 2023. godini

Prijavitelj: Udruga Zelena Istra

Iznos: 29.684,00 € godišnje u periodu od 2024.-2026.

Status: očekuje se početak provedbe u siječnju 2024.

Ostale aktivnosti

Aktivnosti koje provodimo u okviru **Društvenog centra Rojc** nastavit će se i u 2024. godini, u kojoj se planira nastavak zagovaranja novog institucionaliziranog modela upravljanja putem mješovite javno-civilne ustanove. Zaposlenica Zelene Istre ima važnu funkciju u Savezu udruga Rojca - te trenutno ima mjesto predsjednice Koordinacije DC Rojc. Očekuje se nastavak angažmana i u 2024. godini. Rad u Koordinaciji obuhvaća organizaciju i sudjelovanje na sjednicama. Između sjednica rad i odlučivanje odvija se putem internetske komunikacije. Predstavnica Zelene Istre sudjelovat će i u radu povjerenstva u postupcima nabave za usluge u DC.

Tijekom 2024. nastavit ćemo aktivno sudjelovati i utjecati na donošenje odluka u **javnim okolišnim politikama**; pratit ćemo i nadzirati provedbu javnih okolišnih politika; nastaviti i razvijati **suradnju s okolišnim organizacijama u zemlji i inozemstvu** te se uključivati u partnerstva na projektima.

Nastavit ćemo se uključivati i postupke procjene utjecaja na okoliš od velikog javnog interesa (samostalno ili na poziv inicijativa građana). Nastavit ćemo informirati i educirati građane o okolišnim postupcima, uključivat ćemo se u javna savjetovanja o strategijama, programima i planovima te u rasprave o novim propisima. U praksi ćemo se koristiti pravom na pristup informacijama te Povjereniku za informiranje prijavljivati kršenja tog zakona. Pravosuđe ćemo koristiti u slučajevima kršenja prava na informaciju i sudjelovanje, stvarajući sudsku praksu i presedane.

Suradnja, partnerstva, koalicije, djelovanje na europskoj razini

Osnovni ciljevi: Razmjena informacija i iskustava / učenje; izgradnja odnosa među različitim društvenim akterima s ciljem utjecaja na svim razinama javnih politika (lokalnoj, nacionalnoj i europskoj); osnaživanje civilnog društva (i za otpor i za suradnju); povezivanje lokalnih problema s globalnim trendovima. Shvaćanje šireg okvira za djelovanje udruge; utjecaj na javne politike: formiranje i rad unutar formalnih i neformalnih mreža; uspostavljanje projektnih partnerstava

Aktivnosti: Nastavit ćemo i unaprjeđivati suradnju u okviru formalnih i neformalnih mreža na lokalnoj (Savez udruga Rojca), nacionalnoj (Mreža Zelenih telefona, Zeleni forum, Zagovaračka mreža, GOOD inicijativa, neformalnih mreža Zero waste Croatia, Mreže za lokalni održivi razvoj, Mreže društvenih vrtova za inkluziju te Mreže za niskougličnu i pravednu tranziciju i na međunarodnoj razini (s mnogim institucionalnim akterima i NGO-ima u okviru zajedničkih projekata). Gotovo sve projekte koje planiramo prijavljivati pripremit ćemo u partnerstvu s organizacijama civilnog društva iz zemlje i inozemstva, npr. Legambiente i CEE Bankwatch Network ali i drugim akterima iz javnog sektora. Osim toga u sklopu projekta „Climate Bridges” osnovali smo Klimatsku mrežu Jugoistočne Europe -Climate Bridges te ćemo u 2024. biti

koordinatori mreže prvih 6 mjeseci. Sudjelovat ćemo u radu skupina koje će se formirati za rješavanje pitanja u okviru javnih politika zaštite okoliša te biti otvoreni za svaku svaki konstruktivni prijedlog suradnje kao što je Radna skupina za nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom RH.

Međusektorska suradnja - suradnja s lokalnim, regionalnim i državnim tijelima javne uprave, suradnja s inspekcijama, tijelima nadležnima za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš, javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, s pripadnicima poslovnog sektora

Aktivnosti:

I dalje ćemo aktivno raditi na uspostavljanje međusektorske suradnje nastavkom rada na aktivnostima kao što je Zeleni telefon, rad na razvoju strateških dokumenata i sudioničkih modela sudjelovanja građana u donošenju odluka s Gradom Pula i drugim JLS ako bude prilike, organizirat ćemo nove fokus grupe s različitim dionicima, nastaviti suradnju sa Sveučilištem Jurja Dobrile na edukaciji studenata, uključiti i obrtnike i poduzetnike u naše aktivnosti koje su vezane uz cirkularnu ekonomiju itd.

Članstvo i organizacijski razvoj

U 2024. godini nastavit ćemo realizaciju Plana razvoja članstva. Provest ćemo *online* kampanju s ciljem povećanja broja članova, organizirati edukacije i aktivnosti za naše članove te poticati članove da se uključe u sekcije Zelene Istre kao što je Društveni vrt i Radiona Re-Geppetto.

Volonterski rad

Zelena Istra održivost ostvaruje i kroz volonterski rad. Planira se nastavak rada s volonterima u Društvenom vrtu Gregovica, Radioni Re-Geppetto i drugim aktivnostima udruge, kao i prilikom organizacije javnih događanja. Koordinatorica volontera vodit će u suradnji s administratorom udruge evidenciju volonterskih sati, te će svojim volonterima ponuditi upisivanje volonterskih sati u volontersku knjižicu te mogućnost sklapanja volonterskog ugovora. Volonterska mjesta ćemo i dalje objavljivati putem platforme Volonterskog centra IŽ. Cilj je da se što više volontera angažira na aktivnostima i projektima Zelene Istre te pridruži u članstvo Zelene Istre.

Gospodarske aktivnosti

Planirane gospodarske aktivnosti s JLS-ovima na području edukacije o postupanju s otpadom. aktivnosti s JLS-ovima na području edukacije o postupanju s otpadom.

U 2024. godini planiramo nastaviti suradnju s komunalnim poduzećem Pula Herculanea d.o.o. koju smo uspostavili prethodne godine. Planiramo provedbu *repair/reuse* radionica za građane u Radioni Re-Geppetto, organizaciju Reuse Festivala u Rojcu, *upcycle* akcije obnove i umjetničke obrade odbačenih predmeta; predavanja za građane o pravilnom postupanju s otpadom i predstavljanje Radione Re-Geppetto djeci vrtičke i školske dobi s područja Pule i okolice. Planirana vrijednost po ponudi je 11.070,00 €

Potencijalno postoji mogućnost suradnje s Komunalnim poduzećem 6.maj iz Umaga s obzirom da smo imali uspješnu suradnju u 2023. godini.

U planu je i nastavak prodaje promotivnih materijala: platnenih torbi i majica kao i nastavak prodaje kutija za papir kao i on-line kampanja kako bi potaknuli pojedinačne donacije građana.

Osvješčivanje, informiranje, edukacija, razvijanje znanja i stručnosti

I u 2024. godini ćemo nastaviti informiranje i edukaciju ciljnih skupina - djece predškolske dobi, učenika školske dobi, udruga za zaštitu okoliša, šire javnosti i medija, oslanjajući se na Komunikacijski plan udruge. U prosjeku održimo više od 50-tak edukativnih radionica za različite ciljne skupine.

Održavanje, administriranje i redovito objavljivanje vijesti i drugih priloga na web stranici udruge i društvenim mrežama. Informiranje i edukacija će se provoditi i putem:

- priopćenja za medije, sudjelovanja u TV i radio emisijama te konferencija za medije
- predavanja, radionica i seminara
- javnih akcija
- tiskanih i digitalnih publikacija
- izrada i distribucije *newslettera* udruge

S ciljem razvijanja znanja i stručnosti djelatnici će sudjelovati na brojnim edukacijama, seminarima i sl. Zbog velikog izbora online edukacija djelatnicima će edukacije biti dostupnije. Predviđene su i brojne edukacije predviđene projektima čija provedba je u tijeku.

Vidljivost

Preko 25 godina Zelena Istra aktivno sudjeluje u izgradnji demokratskog, solidarnog i okolišno održivog društva. Među ključnim ciljevima Zelene Istre su održivi razvoj i okolišna demokracija. Zelena Istra artikulira i na dnevni red politike stavlja teme koje bi bez toga bile zanemarene ili skrivene. Zelena Istra zagovara participativne oblike upravljanja javnim dobrima i uslugama, nasuprot njihove privatizacije, te potiče sudjelovanje javnosti u procesima donošenja odluka. Organizacija je aktivna u lokalnoj zajednici kroz svoje programe, projekte i kampanje podizanja svijesti. Posebno se ističe servis podrške u rješavanju okolišnih problema, Zeleni telefon, kao i brojne kampanje vezane uz odvojeno prikupljanje, smanjenje količina i recikliranje otpada, zdravu hranu i te zaštitu prirodnih bogatstava. Zelena Istra je aktivna na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Učestalost pojavljivanja u svim medijima daje iznimnu vidljivost na lokalnoj razini. Zelena Istra je postala nezaobilazni medijski izvor informacija i svojevrsni okolišni *opinion maker* u svim pitanjima koja se tiču zaštite okoliša u Istarskoj županiji.

Na nacionalno razini povećali smo svoju vidljivost vodeći kampanje koje imaju nacionalni značaj kao što je kampanja o prijedlogu Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama - bili smo vidljivi u brojnim nacionalnim medijima od televizije, radija do tiska. A online kampanja je imala izrazito veliku vidljivost na nacionalnoj razini.

Dobru vidljivost udruge i u 2024. ostvarivat ćemo putem priopćenja za medije i konferencija za novinare, predavanja, radionica, seminara, javnih akcija, tiskanih i digitalnih publikacija, izradom i distribucijom *newslettera* udruge. I u 2024. godini ćemo nastaviti podizati vidljivost udruge putem društvenih mreža. Na Facebook stranici planiramo u prosjeku objavljivati jedan post dnevno te imati povremene plaćene Facebook kampanje jer nam to znatno podiže vidljivost. U 2023. godini smo znatno povećali intenzitet i kvalitetu objava na Facebooku, kao i na Instagram profilu te ćemo i u 2024. godini nastaviti intenzivno raditi na komunikaciji putem ove društvene mreže kojom dopiremo do mlađih generacija. Unapređenju vidljivosti udruge je svakako doprinijela i komunikacijska obuka održana u okviru organizacijskog razvoja u okviru projekta "Za(VRT)imo za inkluziju zajedno!".

Provedba i nadzor

Kao i prethodnih godina, Upravni odbor prati provedbu programa udruge i financijsku situaciju te donosi mjere odnosno korektivne mehanizme kako bi se nastavili ostvarivati ciljevi udruge i osigurala održivost organizacije. Tijekom 2024. planiramo najmanje 5 sjednica Upravnog odbora i najmanje 2 sjednice Skupštine.

Zaposlenici sve informacije i dokumente dijele u posebno kreiranoj mapi na Googleovoj platformi - Drive/Disk. Na toj platformi se bilježe i sve aktivnosti udruge - organiziranje i sudjelovanje na konferencijama, seminarima i radionicama, sudjelovanje na radijskim i televizijskim emisijama, broj uključivanja u javne rasprave o propisima, zahvatima, strategijama, planovima i programima, broj

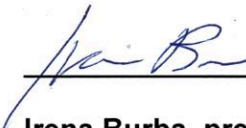
pravosudnih aktivnosti, javnih akcija, konferencija za medije, broj pruženih edukacija, edukacija za zaposlene, broj izdanih publikacija itd.), što je dobar alat za praćenje obujma i intenziteta aktivnosti udruge te ćemo s tom praksom nastaviti i u 2024. Na istom se servisu nalaze i svi dokumenti udruge koji su tako dostupni svim zaposlenicima i članovima Upravnog odbora. Na internetskim stranicama udruge nalaze se svi dokumenti o kojima se raspravlja i o kojima se odlučuje na redovnim i izvanrednim Skupštinama, koji su na taj način dostupni svim članovima i članicama udruge.

U prvom kvartalu 2024. izvršit ćemo uobičajenu procjenu učinkovitosti sustava financijskog upravljanja i kontrola. Polovinom godine radit će se procjena izvršenja Financijskog plana za tekuću godinu, a ostvarenje operativnog plana procijenit ćemo krajem godine.

Financije

Program rada za 2024. usklađen je s Financijskim planom za 2024. godinu te su plaće za 7 zaposlenih osoba (od čega 2 na pola radnog vremena), troškovi hladnog pogona i materijalni troškovi provedbe projekata u cijelosti pokriveni planiranim prihodima. Naši donatori na temelju dosad odobrenih projekata (ili završenih projekata po kojima se očekuju završne uplate) bit će: Europska komisija direktno i putem nacionalnih nositelja kao Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva putem transfera udruge nositelja projekata u kojima sudjelujemo kao partneri (Savez udruge Rojca, DOOR, Odraz), Fond za aktivno građanstvo (srednji projekt, organizacijska podrška i transfer od strane udruge Sunce), Njemačko Ministarstvo zaštite okoliša, prirode i nuklearne sigurnosti (putem nositelja austrijske organizacije CIPRA). Osim navedenih donatora, ostvarit ćemo određene prihode od gospodarskih aktivnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge.

Program rada za 2024. usvojen je na sjednici Upravnog odbora 20.12.2023. te predložen za usvajanje na sjednici Skupštini udruge. Dokument je usvojen na sjednici Izvanredne Skupštine udruge održane 21.12.2023., u okviru 3. točke dnevnog reda.

Irena Burba, predsjednica

 ZELENA STRANA

